

کمتر از ۱۰۰ ساعت فرصت داریم

عبدالنصر همتی، رئیس اسبق بانک مرکزی در پیام ویدئویی از مردم خواست فرصت روز جمعه برای تعیین سرنویشت خود و فرزندان مان را از دست ندهیم. او وضعیت شاخص‌های اقتصاد را شایسته مردم ایران ندانست و گفت: امروز دکتر پزشکیان سمبل تحول است. همتی در این پیام ویدئویی گفت: ما در یک بزنگاه تاریخی قرار داریم، من تلاش کردم این دوره هم کاندیدای ریاست جمهوری شوم که کار نیمه‌تمام خودم را ادامه دهم، نمی‌دانم، به هر دلیلی تأیید نکردند. بگذریم، شما باید نشان دهید که نمی‌خواهید این روند ادامه پیدا کند. تورم افسارگسیخته، بی‌ثباتی اقتصادی، کاهش شدید ارزش پول ملی، مگر می‌شود این‌ها همین‌طور ادامه پیدا کند. مگر می‌شود هر سال ۴۰ تا ۵۰ درصد تورم داشته باشیم. این روند باید متوقف شود. آنهایی که امروز تلاش می‌کنند این روند را ادامه دهند دیدگاه‌شان همین است. اقتصاد بسته، اقتصاد دستوری، تهاوت برای تجارت خارجی. با این‌ها که نمی‌توان کشور را اداره کرد، ما امروز نشستی بزرگی به‌خاطر دور زدن تحریم‌ها داریم و به آن افتخار هم می‌کنیم. این چه افتخاری است. سالی ۳۰ میلیارد دلار مردم متضرر می‌شوند. ما نباید اجازه دهیم این روند ادامه پیدا کند. ما سالی ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار ارزش GDP داریم ولی در کنار آن سالی ۳۰ میلیارد دلار نشستی به‌خاطر تحریم داریم، معلوم است که اقتصاد توسعه پیدا نمی‌کند. معلوم است که مردم این رشدهایی که اعلام می‌کنند را احساس نمی‌کنند، ما سزاوار این اقتصاد و این شرایط نیستیم. شرایط اقتصادی ما متناسب با صبر، تلاش و فداکاری شما نیست. نمی‌توانیم کشور اول دنیا از نظر منابع انرژی نفت و گاز باشیم اما از نظر اقتصادی ردیف ۳۰ و چهارم دنیا باشیم. او ادامه داد: من زمانی که در بانک مرکزی بودم خیلی کارها توانستم انجام دهم که بعضی گمان می‌کردند نمی‌شود انجام داد. مدیر اجرایی رئیس‌جمهور اختیارات زیادی در کشور دارد. اگر تیم کارآمد داشته باشد و تصمیمات خوبی بگیرد حتماً نتیجه بهتری خواهد گرفت. پس اعتماد کنید.

فساد با اسم رمز محرمانه

ارزان‌فروشی نفت و هزینه‌های سربار مبادله به دلیل تحریم، روزی ۲۶ میلیون دلار زیان به بار می‌آورد

گزارش
انرژی

می‌گویند محرمانه است. پول آن در کدام حساب می‌رود؟ می‌گویند حساب نمی‌شود چون آمریکایی‌ها تحریم کرده‌اند و پول‌ها برمی‌گردد. می‌گوییم پول‌ها از چه طریقی برمی‌گردد؟ می‌گویند از طریق صرافی‌ها. می‌گوییم صرافی‌ها برای کیست؟ می‌گویند محرمانه است نمی‌شود گفت.»

او در ادامه درباره اینکه این مبادله با کدام کشور صورت گرفته، اینگونه می‌گوید: «بخش عمده‌ای از این پول کجاست؟ همه در یک کشور است. می‌پرسیم آن کشور پول شما را می‌دهد؟ می‌گویند خیر، نگه داشته‌اند و فقط می‌توانیم کالا بخریم. کالا را چه کسی وارد می‌کند؟ باز نمی‌گویند.» انصاری نامی از کشور خاصی نمی‌برد اما همه می‌دانیم که چین خریدار عمده نفت ماست. او همچنین درباره تخفیفات و اتفاقاتی که در این بین می‌افتد، عنوان کرده: «یک گروهی شده‌اند که به نام دورزدن تحریم، می‌گویند جاده را باز نکنید چون ما جاده فرعی بلدیم. روزانه یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت می‌برند و بین ۱۵

اوایل هفته ویدیویی از مجید انصاری، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام منتشر شد که او در جلسه‌ای که برای حمایت از مسعود پزشکیان برگزار شده، نشسته و از آمار و ارقام تخفیفاتی می‌گوید که برای فروش نفت به یک کشور خاص داده شده است و همچنین از سوالاتی حرف می‌زند که جوابش برای او که عضو مجمع تشخیص است نیز یک چیز بوده: «هیس! محرمانه است.»

انصاری در این جلسه می‌گوید: «به قیمت به خاک سیاه نشانیدن ملت در حال کاسبی هستند، هم‌اکنون افتخار می‌کنند که روزی یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت می‌فروشند، سوال بنده به‌عنوان عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام این است که چه کسانی نفت می‌فروشند؟ اسامی آنها را اعلام کنید، اما می‌گویند هیچ چیزی نگویید چون دشمن متوجه می‌شود. می‌گوییم به چه کسی می‌فروشید؟ می‌گویند هیچ چیز نگویید چون مشتری می‌پرد و آمریکا رصد می‌کند. چند می‌فروشند؟

علی ایوبی

گزارشگر هم‌میهن

بازار شعارهای دو نامزد نهایی انتخابات ریاست جمهوری داغ است اما در این میان سخنان برخی سیاستمداران سستادهای انتخاباتی و آمار و ارقامی که از فروش نفت و شیوه مبادله آن می‌دهند نشان از وضع نامطلوبی دارد که شاید تنها در روزهای باقی‌مانده به روز رای‌گیری درباره آن سخن گفته می‌شود. در این میان سخنان محمد مخبر، معاون اول دولت سیزدهم و شیوه خرید کالاهای اساسی توسط آنها عمق فاجعه را بیشتر نشان می‌دهد و گفته‌های مجید انصاری، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام سوءاستفاده برخی از این وضعیت فاجعه‌بار را به رخ می‌کشد.

عبدالله باباخانی کارشناس انرژی:

هزینه دورزدن تحریم‌ها در سال گذشته ۸ میلیارد دلار بود

برداشت کردیم که سرمایه مردم بوده و باید محاسبه کرد، چقدر از این مبلغ به خاطر تحریم‌ها و چقدر به‌خاطر نبود مدیریت انرژی با دانش روز از بین رفته است.

اگر خودروها و شبکه برق ما استاندارد بود (که حق مردم هم بود) می‌خواستیم برق و سوخت برای مردم را از کشورهای منطقه بخریم نزدیک به ۴۶ میلیارد دلار هزینه ما می‌شد، و از آنجایی که ما همین محصول را به ۱۰ میلیارد دلار در داخل کشور می‌فروشیم، معنای آن این است که نزدیک به ۳۶ میلیارد دلار به مردم یارانه می‌دهیم. اگر این اعداد را با ۲۸ میلیارد دلار درآمد صادرات جمع کنیم، همراه با صادرات گاز و غیره باز به ۸۰ میلیارد دلار نمی‌رسد، با همین اعداد خیلی ساده می‌توان نتیجه گرفت که ما در سال گذشته سالیان قبل‌تر حداقل ۱۰۰ میلیارد دلار هدررفت انرژی داشته‌ایم که مردم در هدر رفتن این اعداد هیچ گناه و نقشی نداشتند. در اصل ما به مردم نزدیک به ۳۵ میلیارد دلار یارانه می‌دهیم درحالی‌که ۱۰۰ میلیارد دلار هدررفت انرژی داریم. این هدررفت نیز دو بخش دارد؛ یکی همان بحث تحریم‌ها و آثاری است که بر شبکه نفتی ما دارد و دیگری عدم مدیریت در بخش انرژی است که تقریباً نصف-نصف هستند.

ما در سیزده دولت قبل فقط مدیر تولید نفت و گاز و مدیر تولید برق داشتیم، یعنی اگر وزیر را برمی‌داشتیم و مدیر تولید می‌گذاشتیم هیچ تفاوتی در وزارتخانه‌ها نمی‌کرد. ما در کشور وزرات انرژی نیاز داریم تا هم مدیریت‌های تولید را کنترل کند و هم مدیریت مصرف را هدایت کند و چنین مدیریت برنامه‌ریزی برای گذار از انرژی را داشته باشیم. این سخن آقای دکتر مخبر که بار از روی کشتی می‌خریم و چند بار برنامه را عوض می‌کنیم و کالاها را از واسطه دست دوم و سوم می‌خریم، درست است؛ می‌توان به کمک قاچاقچیان زندگی کرد ولی پیشرفت و ترقی را فراموش کنیم.

امروز آن دوستانی که معتقد هستند می‌توانند تحریم‌ها را دور بزنند همان کسانی هستند که منافع خودشان را در نظر دارند درحالی‌که منافع یک ملت این است که عضوی از یک جامعه جهانی باشند و بتوانند از تعاملات دنیا و از سرمایه‌ها و تکنولوژی

این رقم به ۲۸ میلیارد دلار رسیده باشد. این تفاوت ۸ میلیارد دلاری، صرف هزینه دلالی، جابه‌جایی کشتی به کشتی، هزینه تبدیل یوان به دلار و دوباره تبدیل آن به درهم و یورو، و همچنین صرف هزینه صرافی و دور زدن تحریم‌ها کرده‌ایم. این هزینه حدود ۲۵ درصدی تحریم‌ها است.

در این شرایط کالاهای مورد نیاز را چگونه تامین می‌کنیم و در چه زمینه‌هایی زبان می‌کنیم؟

به دلیل اینکه در فهرست سیاه اف‌ای‌تی‌اف هستیم و روابط بانکی با جهان نداریم، هیچ‌گونه مراده بانکی چه با کشورهای دوست و چه دشمن نداریم و با دست خود، خودمان را تحریم کرده‌ایم. این روند باعث شده تا نتوانیم یک خریدار دست اول باشیم و تجهیزات و کالاهایی که نیاز داریم و حتی در فهرست تحریم نیست از طریق واسطه‌ها و با سندسازی بخریم. با این روش می‌توان کشور را به‌سختی جلو برد اما خیری از پیشرفت و امکان رقابت با بقیه دنیا وجود نخواهد داشت. به‌عنوان مثال در بحث انرژی‌های تجدیدپذیر، برای خرید پنل‌های خورشیدی و یا توربین‌های بادی هنوز در فهرست تحریم‌ها نیستیم اما نمی‌توانیم آنها را بخریم چون که روابط بانکی نداریم.

محمدمخبر، معاون اول رئیس‌جمهور فقید در مصاحبه‌ای عنوان کرده که شرایط به‌گونه‌ای بوده که بار کشتی‌های روی آب را می‌خریدند، چنین مواردی در تبادلات تجاری دنیا مرسوم است؟

ابتدا باید این موضوع را توضیح دهم که ایران در سال گذشته روزانه نزدیک به سه میلیون و ششصد هزار بشکه نفت و میعانات گازی از زیر زمین برداشت کرده که ارزش آن به قیمت خلیج فارس یعنی ۸۱ دلار، ۱۱۰ میلیارد دلار است.

همچنین در سال گذشته نزدیک به ۲۵۴ میلیارد مترمکعب گاز استخراج کردیم که ارزش آن حدود ۷۰ میلیارد دلار است. یعنی ما ۱۸۰ میلیارد دلار از زیر زمین نفت و گاز

برای ایران به‌عنوان کشوری که عمده درآمد خود را از طریق فروش نفت و گاز به دست می‌آورد، باز نگه داشتن راه مبادله، آن هم در شرایطی که با تحریم‌های سخت و محکم در فروش مستقیم و غیرمستقیم نفت مواجه هستیم، کار سختی است. اما پرسش اینجاست که آیا می‌توان با همین شرایط نیز نفت را بی‌دردسر و تخفیف کمتر بفروشیم و ارز آن را راحت‌تر وارد کشور کنیم؟ صحبت‌های مجید انصاری از شیوه فروش نفت و تخفیفاتی که به کشور چین داده می‌شود، دوباره این نگرانی را ایجاد کرده که کاسبان تحریم چگونه درآمد نفتی را حیث و میل می‌کنند. در این باره به سراغ عبدالله باباخانی، کارشناس انرژی رفتیم، او نیز در گفت‌وگو با «هم‌میهن» توضیحات مفصلی در این باره داد و عنوان کرد بنابر آمار گمرک در سال گذشته حدود ۸ میلیارد دلار برای هزینه دلالی و هزینه تبدیل یوان به ارزهای دیگر و دورزدن تحریم‌ها کرده‌ایم. او همچنین می‌گوید آمار عدم پذیرش FATF در کشور با این حجم کم صادرات و واردات حدود ۲۵ میلیارد دلار ضرر است که باعث شده اقتصاد ایران روزگار خوبی نداشته باشد.

در مورد تخفیف نفتی بسیار صحبت شده است، از ۱۰ درصد تا ۳۰ درصد؛ تحلیل شما چیست؟

اینکه در سال گذشته چقدر نفت به فروش رفته و چه میزان پول دریافت کرده‌ایم، اعداد و ارقام روشن است و می‌توان به مستندات مراجعه کرد. گمرک ایران که رسمی‌ترین مرجع است اعلام کرده که در سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۳۶ میلیارد دلار نفت و میعانات گازی صادر شده است. گمرک درست می‌گوید اما فراموش نکنیم که این سازمان قیمت منطقه خلیج فارس و تعداد بشکه‌ها را محاسبه می‌کند و کاری به اینکه در این میان چقدر به دلان داده می‌شود و یا چقدر پول برای تبدیل ارز به صرافان داده می‌شود، ندارد.

حسب این محاسبات گمرک، ایران در سال گذشته با قیمت حدود ۸۱ دلار (نفت خلیج فارس)، روزانه ۱ میلیون و ۲۵۰ هزار بشکه نفت و میعانات گازی صادر کرده است. از طرف دیگر به سخنان رئیس بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه در آخر بهمن سال گذشته می‌توان اشاره کرد که از ۲۶ میلیارد دلار دریافتی از محل فروش نفت و میعانات گازی یاد کردند که می‌توان پیش‌بینی کرد تا آخر همان سال

هشدار نسبت به تفکر
آخرالزمانی و تمدن‌ستیزی

موسی غنی‌نژاد، اقتصاددان با اعلام حمایت از پزشک‌های ایرانی را تبدیل به آزمایشگاه ماجراجویی‌های خطرناک کند. غنی‌نژاد در پیامی ویدئویی گفت: من در دور اول انتخابات رأی نادم چون هیچ‌یک از نامزدها خواسته‌های اصلی جریان ملی آزادی خواهانه‌ای را که نزدیک به دو سال پیش در ایران شکل گرفته است نمایندگی نمی‌کرد. جریانی که جوانان و خانها پیشتر آن بودند و آرمان اصلی‌اش آزادی و زندگی معمولی بود؛ آزادی از قید دستورها بی‌قاعده و قانون صاحبان قدرت که موجب ناآرامی اقتصادی و فساد گسترده بحران‌زا شده است. اما در دور دوم صورت مسئله تغییر کرده است و کنش سیاسی باید متناسب با آن انجام گیرد. این بار موضوع عبارت است از انتخاب میان دو جریان سیاسی از یک طرف اقلیتی که با تفکر آخرالزمانی و تمدن‌ستیز می‌خواهد ایران را تبدیل به آزمایشگاه ماجراجویی‌های خطرناک و مهلک با عاقبتی نامعلوم کند. غنی‌نژاد ادامه داد: از طرف دیگر بخش متفاوتی از جریان سیاسی که گرچه هنوز از خواب آشفته توهمات درین کمالاً بیدار نشده است اما با چشمان نیمه‌باز احساس خطر کرده و می‌خواهد مانع وارد شدن ایران به صحنه ماجراجویی‌های ملی و بین‌الملل شود. اگر در دور اول اکثریت قابل توجه مردم به لیست نامزدها و کلیت آن جواب رد دادند در دور دوم همان‌ها می‌توانند با شرکت در انتخابات این پیام را بدهند که با بازچه قرار دادن موجودیت ایران مخالفتند. بقای ایران شرط لازم برای پیگیری همه آرمان‌های نیکوست اگر در دور اول رای‌ندان کنش سیاسی برحق بود رای‌ندان در دور دوم نیز چنین است. از رای‌ندان ندادن نباید تابلو ساخت و از تبلیغات سوگیرانه ناظر بر معنی رای‌ندان نباید هراسید. آنچه مهم است رساندن پیام عقلانیت ملی مردم ایران به صاحبان قدرت است.